

BIP Rady Ministrów i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

<https://archiwum.bip.kprm.gov.pl/kpr/form/r2655692,Projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-Prawo-oswiatowe-oraz-niektorych-innych-ustaw.html>
2021-10-25, 10:07

Numer projektu	UDZ28
Tytuł	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw
Rodzaj dokumentu	projekt ustawy
Informacje o przyczynach i potrzebie wprowadzenia rozwiązań planowanych w projekcie	<p>Konstytucyjnym obowiązkiem władz publicznych jest zapewnienie obywatelom powszechnego i równego dostępu do wykształcenia. W ustawie zasadniczej została dostrzeżona waga nadzoru pedagogicznego nad szkołami oraz potrzeba ustawowego określenia jego zadań. Organ nadzoru pedagogicznego, w szczególności kuratorzy oświaty, pełnią więc niezwykle ważną rolę w systemie oświaty. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny, który dysponuje odpowiednimi narzędziami i wyspecjalizowaną jednostką, jest obowiązany do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej bieżącą i skuteczną realizację.</p> <p>Kurator oświaty jest organem wchodzącym w skład administracji zespolonej w województwie, który w imieniu wojewody wykonuje zadania i kompetencje w zakresie oświaty określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r., poz. 310, z późn. zm.) na obszarze województwa. Kurator oświaty, oprócz zadań, które wynikają z przepisów ww. ustawy, realizuje również zadania określone w innych aktach prawnych, w tym w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r., poz. 2215, z późn. zm.). Nadzór pedagogiczny jest jednym z zadań realizowanych przez kuratora oświaty. Należy podkreślić, że inne zadania realizowane przez kuratora oświaty posiadają w ściśleym związku z nadzorem pedagogicznym sprawowanym przez ten organ. Kurator oświaty realizuje te zadania dysponując kompleksową wiedzą na temat funkcjonowania szkół i placówek, którą pozyskuje w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego. Jednocześnie kurator oświaty ma ustawowy obowiązek współdziałania z innymi organami i organizacjami w sprawach dotyczących warunków rozwoju dzieci i młodzieży, wspierania nauczycieli, szkół i ich organów prowadzących. Dla zapewnienia prawidłowej realizacji przez szkoły i placówki zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych niezwykle ważne jest, aby przy podejmowaniu na poziomie lokalnym decyzji w istotnych kwestiach dotyczących funkcjonowania jednostek systemu oświaty kurator oświaty miał znaczący głos.</p> <p>Odmienna rola w systemie oświaty pełnią organy prowadzące szkoły i placówki, w tym jednostki samorządu terytorialnego, których ustawowym obowiązkiem jest prowadzenie publicznych szkół i placówek. Zadaniem organów prowadzących jest w szczególności zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, wyrażenie jej w pomocy dydaktycznej i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji zadań statutowych, wykonywanie remontów obiektów szkolnych i niezbędnych inwestycji, zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, finansowej, obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki, a także wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki. Szkoła i jej funkcjonowanie jest więc obszarem, w którym przenikają się kompetencje organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego szkołę.</p> <p>Przebieg projektowanej ustawy ma na celu wzmocnienie roli organu nadzoru pedagogicznego, w tym w szczególności kuratora oświaty, tak aby jak najpełniej mógł wykonywać powierzone mu ustawowo zadania. Niezmiernie istotne jest poprawianie warunków funkcjonowania szkół i placówek, co pozytywnie wpłynie na rozwój uczniów i wychowanków. W tym kontekście ważne jest wielopłaszczyznowe współdziałanie organu sprawującego nadzór pedagogiczny z organami prowadzącymi publiczne szkoły i placówki w stosowaniu rozwiązań zgodnych z prawem i wpisujących się w regionalną i lokalną politykę oświatową. Na potrzeby zwiększenia skuteczności oddziaływań organu sprawującego nadzór pedagogiczny na funkcjonowanie jednostek objętych jego nadzorem wskazują liczne sygnały od kuratorów oświaty, rodziców, nauczycieli oraz związków zawodowych przesłanych nauczycieli. Najczęściej sygnały te zawierają informacje o działaniach niezgodnych z przepisami prawa, niekorzystnie wpływających na jakość edukacji i warunki rozwoju uczniów i wychowanków objętych kształceniem, wychowaniem i opieką.</p> <p>Z uwagi na powyższe, jak również z uwagi na fakt, że dotychczasowa praktyka wskazuje na nieprawidłowości, jakie mają miejsce w sytuacjach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) powierzenia w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych, kiedy to organy prowadzące najczęściej nie uzasadniają swojej decyzji lub powołują argumenty, które trudno zaważliwować jako przykład uzasadniony oraz 2) odwoływania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, które zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach szczególnie uzasadnionych, a które w praktyce jest dokonywane pomimo braku przesłanek wynikających z ww. przepisu oraz przy negatywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie <p>W projekcie ustawy wprowadza się obowiązek uzyskania w powyższych sprawach pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych, prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego - ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.</p> <p>W powyższym trybie odpowiednio kurator oświaty lub minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie wyrażał opinie. Jako organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad daną szkołą lub placówką. Takie rozwiązanie podkreśla konieczność odpowiedzialnego współdziałania dwóch organów (organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego szkołę lub placówkę) w celu zapewnienia optymalnych warunków funkcjonowania szkół lub placówek na poziomie zarządzania jej działalnością.</p> <p>Poruszo, w celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły lub placówki zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzonych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły lub placówki. W związku z tym, w projekcie ustawy proponuje się również:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zmniejszenie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w kwestii wyboru kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki w postępowaniu konkursowym poprzez zwiększenie liczby jego przedstawicieli w składzie komisji konkursowej i tym samym zwiększenie liczby przysługujących im głosów w głosowaniu, jak również w kwestii powołania na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki osoby niebędącej nauczycielem poprzez wprowadzenie obowiązku uzyskania jego pozytywnej opinii w tym zakresie, a także 2) umożliwienie temu organowi wnioskowania do organu prowadzącego o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki, który uchylił się od realizacji zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego, lub zawieszenie dyrektora szkoły lub placówki w sytuacji gdy organ nadzoru pedagogicznego w ramach sprawowanego nadzoru stwierdzi uchybienia związane z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę. <p>W ramach nadzoru pedagogicznego jest dokonywana ocena stanu przestrzegania przez szkołę lub placówkę przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, tj. nieprzestrzegania przepisów prawa, wydawane są zalecenia.</p> <p>Sygnały o przypadkach nierealizowania przez dyrektorów szkół lub placówek zaleceń wydanych w wyniku czynności nadzoru pedagogicznego oraz braku skutecznych zarządzeń do egzekwowania tego obowiązku były przekazywane do Ministerstwa Edukacji i Nauki (niecdnie Ministerstwa Edukacji Narodowej) przez kuratorów oświaty. Informacje o takich sytuacjach były przekazywane już przed wprowadzeniem czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.</p> <p>Kuratorzy oświaty również przekazywali do Ministerstwa Edukacji i Nauki (niecdnie Ministerstwa Edukacji Narodowej) informacje o występujących problemach dotyczących sprawowania nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach prowadzących zajęcia artystyczne, wskazując na brak możliwości przeprowadzenia w szkole lub placówce niepublicznej czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego, w tym w szczególności podlegają ocenie w ramach ww. opiniowania. Ponadto, projektowana ustawa rozwiązań wzmocniających rolę organów sprawujących nadzór pedagogiczny, w tym kuratora oświaty, podczas podejmowania, na poziomie lokalnym, decyzji w kwestiach dotyczących funkcjonowania szkół i placówek.</p> <p>Projektowana ustawa zawiera również regulacje umożliwiające publicznym szkołom artystycznym realizującym wyłącznie kształcenie artystyczne, prowadzonym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego, tworzenie szkół filialnych. W uzasadnionych sytuacjach możliwości utworzenia szkoły filialnej będzie stanowia ułatwienie dla uczniów szkół artystycznych, którzy będą mogli realizować wszystkie lub część zajęć edukacyjnych kształcenia artystycznego w szkole mniej oddalonej od miejsca zamieszkania.</p> <p>Brak realizacji zaleceń przez dyrektorów szkół lub placówek oraz uciążliwe przeprowadzenie w szkole lub placówce niepublicznej czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę znaczenie nadzoru pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty bez skutecznych środków oddziaływania w takich przypadkach.</p> <p>Niezmiernie ważne jest więc zabezpieczenie warunków do prawidłowej realizacji przez szkoły i placówki zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, co uzasadnia wprowadzenie w projektowanej ustawie rozwiązań wzmocniających rolę organów sprawujących nadzór pedagogiczny, w tym kuratora oświaty, podczas podejmowania, na poziomie lokalnym, decyzji w kwestiach dotyczących funkcjonowania szkół i placówek.</p> <p>Projektowana ustawa zawiera również regulacje umożliwiające publicznym szkołom artystycznym realizującym wyłącznie kształcenie artystyczne, prowadzonym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego, tworzenie szkół filialnych. W uzasadnionych sytuacjach możliwości utworzenia szkoły filialnej będzie stanowia ułatwienie dla uczniów szkół artystycznych, którzy będą mogli realizować wszystkie lub część zajęć edukacyjnych kształcenia artystycznego w szkole mniej oddalonej od miejsca zamieszkania.</p> <p>Od 2016 r. likwidacja lub przekształcenie szkoły jest poprzedzone uzyskaniem pozytywnej opinii właściwego organu sprawującego nadzór pedagogiczny. W projektowanej ustawie zaproponowano uzupełnienie katalogu warunków, jakie muszą być spełnione, aby likwidacja szkoły była możliwa. Tym samym pozwoliło to na określenie w ustawie obszarów, które w szczególności podlegają ocenie w ramach ww. opiniowania. Ponadto, projektowana ustawa rozwiązań wzmocniających rolę organów sprawujących nadzór pedagogiczny, w tym kuratora oświaty, podczas podejmowania, na poziomie lokalnym, decyzji w kwestiach dotyczących funkcjonowania szkół i placówek.</p> <p>Projektowana ustawa zawiera również regulacje umożliwiające publicznym szkołom artystycznym realizującym wyłącznie kształcenie artystyczne, prowadzonym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego, tworzenie szkół filialnych. W uzasadnionych sytuacjach możliwości utworzenia szkoły filialnej będzie stanowia ułatwienie dla uczniów szkół artystycznych, którzy będą mogli realizować wszystkie lub część zajęć edukacyjnych kształcenia artystycznego w szkole mniej oddalonej od miejsca zamieszkania.</p> <p>Projekt ustawy przewiduje również zmiany w ustawie z dnia 18 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 2842, z późn. zm.), polegające na zwiększeniu zakresu danych dziedzinowych ucznia zbieranych w systemie informacji oświatowej w związku z kształceniem specjalnym, zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi, wczesnym wspomaganieiem rozwoju dziecka, uczestnictwem ucznia do placówki wychowania przedszkolnego oraz nauką w szkole. Systemowe zbieranie danych, zgodnie z zaproponowanymi zmianami, umożliwi monitorowanie realizacji zbrońcowanych potrzeb uczniów oraz prowadzenie analizy efektywności wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na ten cel. Pozwoli również na analizę aktualnych możliwości dostosowania organizacji kształcenia do potrzeb uczniów oraz przydzielania środków finansowych na zaspokojenie tych potrzeb pod kątem potrzeby ich uzupełnienia lub modyfikacji. Aktualnie zbierane dane w systemie informacji oświatowej uwalniają ww. zapobieganie jedynie oszacować. Zbieranie informacji w sposób pewny, a więc w postaci danych przysypanych do ucznia, jest tym bardziej konieczne, że liczba uczniów, u których stwierdza się potrzebę specjalnej organizacji nauki rośnie.</p> <p>Poruszo, w projektowanej ustawie proponuje się również wprowadzenie zmiany umożliwiającej przekazywanie Zakładowi Bezpieczeństwa Społecznego z bazy danych systemu informacji oświatowej danych osobowych i dziedzinowych nauczycieli w celu prowadzenia analizy przydatności nauczyciela w pracy z powodu urlopu macierzyńskiego lub czasowej niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przygotowywania badań, drogą i opracowań dotyczących nieobecności nauczyciela w pracy wskutek choroby.</p>

Organ odpowiedzialny za opracowanie projektu	MEIN
Osoba odpowiedzialna za opracowanie projektu	Dariusz Piotrowski Sekretarz Stanu
Organ odpowiedzialny za przedłożenie projektu RM	MEIN
Planowany termin przyjęcia projektu przez RM	III kwartał 2021 r.
Informacja o rezygnacji z prac nad projektem (z podaniem przyczyny)	-

---

Data modyfikacji : 25.06.2021

[Rejestr zmian](#)
